

Dologtalanok

Victoire Albanel

Csak a testemen keresztül, fotográfiák, periratok
A Garousse Galéria tulajdona

A „pereskedő” művészek vitathatatlan vezéralakja, Victoire Albanel valósággal forradalmasította és megtermékenyítette a korszakot. Nélküle olyan alkotók, mint Patricia Lemieux, Christian Nguyen, René Mesnil vagy – utolsó periódusát tekintve – Vasziljev, valamint a magukat „Új cinikusoknak” nevező csoport tagjai talán meg sem jelentek volna. Kislány korában Victoire mindent, amit csak talált, telefirkált; később, az általános iskolában a színjátszó körben fejezte ki magát; a gimnáziumban pedig már filmet forgatott a pajtásaival. Victoire különleges, extravagáns kamaszlány volt. Ezért is lepte meg annyira az osztálytársait, amikor bejelentette, hogy a jogra jelentkezik. De a várakozásokkal ellentétben az első akadályokat sikerrel vette. A gondolat, hogy egy nap ügyvédként álljon a pulpituson, cseppet sem riasztotta, sőt inkább felvilányozta. Az igazságtalanság elleni küzdelem méltó célkitűzésnek tűnt rátermettsége bizonyítására. Victoire meg akarta változtatni a világot.

Az első feljelentő levelek megírásának ötlete az egyetemi évek alatt pattant ki a fejből. Ezekben a későbbi életművét megelőlegező irományokban főleg zajongó szomszédai féktelen bulijaira, akrobatikus hálószobai teljesítményére, bűgös háztartási berendezéseire, hangos zenehallgatására stb., az őt ért esetleges gyanúsítgatásokra, rosszul öltözött évfolyamtársaira vagy előnytelen szabású ruhadarabokra panaszkodott. Victoire heti háromszornégyyszer is megfordult a kerületi kapitányságon, hogy benyújtsa a fogalmazványait, úgy járt oda, mint ahogy mások a kiadójukhoz vagy a galériásukhoz járnak. Ugyanakkor ezekben a korai szösszenetekben még nem volt tetten érhető az egységes hangvétel vagy következetes szerkesztés igénye – Victoire afféle szorgalmi feladatnak tekintette őket, amelyek segítségével csiszolhatja a kritikai érzékét.

Panaszait Victoire fokozatosan emelte művészi színvonalra, egyre igényesebb kidolgozású művekkel állt elő. Amikor áthajtott egy piroson, és lemeszelték, fényképekkel alátámasztott feljelentésben ment neki az eljáró rendőröknek, akik szerinte zaklatták, a közlekedési vállalat vezetőjének, aki éppen oda helyeztetett egy forgalomirányító lámpát, az előtte haladó sofőrnek, aki miatt nem ért át a zöldön, és a barátnőjének, aki épp a szabálysértés elkövetésekor hívta telefonon. Amikor kezében a vaskos dossziéval kilépett a kapitányság ajtaján, érezte, hogy végre megtalálta a saját hangját. Címet is adott a gyűjteménynek, ez lett a *Hétköznapjaim*. Másnap ujjgyakorlatképpen papírra vetett egy feljelentést a házmaster ellen, amiért nem takarította fel rendesen a lépcsőt, valamint a ház építészé ellen, amiért túl magasra tervezte a fokokat; ezután a villamossági céget vette elő, amiért a lépcsőházi foglalatokba tekert villanykörték fénye nem elég erős, majd a bejárati részen terjengő kellemetlen szagok miatt a szomszédos étterem tulajdonosát; végül a főbérlőnek is nekiment, akit ki nem állhatott, mégis minden hónapban elképesztő összegeket fizetett neki. Ez a csokor az *Ottbonom* címet kapta. Később Victoire beperelte a szülővárosát a rossz idő, a lehulló faágak, a düledező templomtornyok és az eső utáni latyak miatt. Mindennek meg lehet találni a felelősét, csak egy kicsit keresni kell. Ezek az írások *Szégyenfoltok* címen váltak ismertté. Korai munkáit először a K & S, majd a jelentősen jobb körülményeket biztosító Garousse Galériában állította ki. Néhány hónapnyi magolás árán Victoire Albanel letette a szakvizsgát, a fővárosi törvényszék pedig ügyvédként bejegyezte; nem sokkal később benyújtott egy pályázati anyagot a Telepre, ahol a bíráló bizottság a B épület egyik legszebb lakását utalta ki neki. És akkoriban találkozott Jurijjal, az Akváriumban rendezett egyik kiállítás megnyitóján. [...]

A per, amelyet Victoire Albanel első kiállítója, a K & S Galéria ellen indított, nagy visszhangot keltett. Ez az eljárás volt Victoire művészi bemutatkozása, amelynek során egyértelműen kiütközött a tehetsége. Vádbeszédére rengeteg újságíró sereglett össze, akik rögtön megéreztek tette forradalmi jelentőségét. A bírói testület és a közönség bevonása, a tárgyi bizonyítékok felsorakoztatása merőben új műfaj megjelenését jelezte. [...]

A pereskedés művészetének egyik legszebb alkotását – legalábbis viszszatekintve – Victoire Jurijjal folytatott szerelmi viszonya ihlette. A művész nő százötven feljelentést nyújtott be Jurij ellen, amiért a férfi rendszeresen olyan gyönyörben részesítette, hogy az már fájt. Fogalmazványait szikár, jogi bikkfanyelven írta meg. A vádirat mindenre kiterjedt, Jurij hajára, szemére, kezére, hasára, nemi szervére, orrára, lábára, múltbéli, aktuális és várható jövőbeli teljesítményére. A kapitányságon tett látogatásai alkalmával Victoire Albanel kikelt udvarlója kedvessége, figyelmessége, szexuális praktikái, virágcsokrai, szellemessége és egyéb lefegyverző tulajdonságai és cselekedetei ellen. Állításait – barátja bizonyos testrészeit vagy közös életük epizódjait ábrázoló – fényképekkel is alátámasztotta, amelyeket gondosan gyűjtögetett abban az egyre dagadó iratkötegekben, amelynek tárgya az iránta hevesen és kitartóan lángoló férfi volt. Victoire abban az időszakban ismerkedett meg Wilkinsonnal. És esélye sem volt ellenállni a kísértésnek. Wilkinson folyamatosan követte a tekintetével, szinte hipnotizálta – teljesen a hatása alá vonta. Victoire pedig kisiklott Vasziljev karjából, hogy egyenesen Wilkinson lába elé vesse magát. Úgy üzekedtek, mint a kiéhezett vadállatok – a helyzet hamar tarthatatlanná vált. Wilkinson kicsapongó életet élt; ha úgy tartotta kedve, a nap legváratlanabb pillanatában vagy az éjszaka közepén csörtetett be Victoire műtermébe. Jurij nem bírt uralkodni magán. Tört-zúzott a lakásban, az egész Telepet teleívöltötte a bajával. Victoire testi sértésért feljelentette. Jurij elítélték és börtönbe zárták. Amitől viszont Victoire kezdett el szenvedni – hiányzott neki a férfi. Valahányszor csak tudott, eljárt hozzá beszélőre, és szerelmük a fogda falai között új életre kapott. Jurij nemcsak élete szerelme, de egyben főműve központi eleme is volt – maga az eleven, a lecsukatas tényében kiteljesedett műalkotás. Victoire minden lehetséges szögből lefényképezte, és elhatározta, hogy panaszt emel a büntetés-végrehajtási intézmény ellen, amelynek rettenetes fogva tartási körülményei felháborították. Mocskos, szemetes zugokban szerelmeskedtek. Az ügy kemény jogi procedúrába torkollott. Nem volt tudósítás, amely ne foglalkozott volna vele, és amikor Jurij végre szabadlábra került, Victoire a Garousse Galériában kiállította a történetüket. Az anyagokat az első feljelentésektől és fotóktól kezdve Jurij peréig és több hónapos börtönbüntetéséig szép, kerek egészé rendezte. A kép teljessége érdekében Jurij napi három órát ücsörgött a terem egyik sarkába helyezett hokedlin. A kiállításnak Victoire Albanel a *Csak a testemen keresztül* címet adta. És mint aki jól végezte dolgát, időnként be-beugrott Wilkinsonhoz egy röpke, alkalmi légyottra. [...]

MOLNÁR ZSÓFIA FORDÍTÁSA